

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
ім. А.С.Макаренка

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ ШКОЛЯРІВ ТА СТУДЕНТІВ УКРАЇНИ

*Матеріали VIII Всеукраїнської
науково-практичної конференції*

24-25 квітня 2008 року

Суми – 2008

ББК 75.1(4УКР.)я43
УДК 796.011.1/3+613.71 (477)
С 91

Друкується згідно з рішенням вченої ради
Сумського державного педагогічного університету
ім. А.С. Макаренка

Редакційна колегія:

Сергієнко Л.П. – доктор педагогічних наук, професор;
Григоренко В.Г. – доктор педагогічних наук, професор;
Шеремет М.К. – доктор педагогічних наук, професор;
Косяк В.А. – доктор філософських наук, професор;
Лянной Ю.О. – кандидат педагогічних наук, професор, директор
інституту фізичної культури;
Лоза Т.О. – кандидат педагогічних наук, професор (науковий редактор);
Кравченко А.І. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Калиниченко І.О. – кандидат медичних наук, доцент;
Гончаренко В.І. – заслужений працівник фізичної культури і спорту,
доцент;
Мищенко О.В. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
Лянной М.О. – кандидат педагогічних наук, доцент (відповідальний
редактор).

Рецензенти:

Каплін М.М. – доктор медичних наук, професор.
Кудренко А.І. – кандидат педагогічних наук, професор;

С 91 Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів України: Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2008. – 728 с.

Збірник складають наукові статті з актуальних проблем теорії, методики й організації спортивної діяльності, оздоровчої, адаптивної та лікувальної фізичної культури, валеології, фізичної реабілітації, рекреації та філософські історичні, управлінські та соціально-економічні аспекти фізичного виховання, спорту та туризму різних верст населення.

УДК 796.011.1/3+613.71 (477)
ББК 75.1(4УКР.)я43
СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2008

Кузнєцова О.Т.

Рівненський державний гуманітарний університет Авторська програма організації самостійної роботи студентів та методичні поради щодо її впровадження

В статті розглядаються питання ефективного використання інноваційних педагогічних технологій в організації самостійних занять студентів.

Актуальність. Аналіз літературних джерел та наявність практики засвідчує, що одним із ключових напрямків розвитку системи фізичного виховання у навчальних закладах освіти є модернізація управління діяльністю різних форм організації фізичного виховання [1-4].

Удосконалення системи навчання передбачає розробку нових форм та методів, перш за все, у взаємодії педагога і студента. Метою навчально-виховного процесу повинно стати створення умов для розвитку творчих здібностей особистості, допомога у пробудженні інтересу до самоосвіти, у виробленні стійкої потреби у творчому мисленні, у виборі практичної основи для самореалізації. Тому наша школа поступово має перейти від передачі інформації до співробітництва навчально-пізнавальною діяльністю, до формування у студентів навичок самостійної творчої роботи [3].

На сучасному етапі розвитку системи навчання неможливо вивчити підготовку спеціалістів без використання комп'ютерної техніки і прикладного програмування, які забезпечують подальше удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до участі в діяльності в інформаційному суспільстві [4].

Метою нашої роботи було висвітлення форм та методів навчання у ВНЗ та визначення доцільності використання інноваційних педагогічних технологій в підготовці спеціалістів спеціальності 6.010100 – Педагогіка і методика середньої освіти. Формула культури вдосконалення системи організації самостійної роботи для підвищення якості підготовки спеціалістів.

Організація дослідження. Важливою умовою, яка забезпечує якість навчального процесу з дисципліни, є створений комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни. Комплекс широко висвітлює всі види діяльності як викладача, так і студента у вивченні даної дисципліни; є основою організації

занять, вагомим елементом оптимізації навчального процесу і важливим фактором підвищення якості підготовки фахівців. Він включає інструктивно-методичні матеріали для семінарських, практичних і лабораторних занять, методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання курсових і дипломних робіт.

Але неправильно було б сказати, що в цьому напрямі все вже зроблено. В подальшому спробуємо викласти перспективи удосконалення організації самостійної роботи та впровадження інтерактивних технологій в навчальний процес.

Результати дослідження та їх обговорення. Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах передбачено, що самостійна робота студентів (СРС) має становити не менше $1/3$ і не більше $2/3$ загального обсягу часу, відведеного на вивчення конкретної дисципліни. Така кількість годин дає можливість розвивати пізнавальну активність, формувати самостійність як рису особистості, здатність до творчого розв'язання сучасних виробничих завдань, уміння приймати рішення. Тематика об'єму самостійної роботи повинна відповідати об'єму відведених годин в навчальному плані.

Дослідження проводились в Рівненському державному гуманітарному університеті в період 2006-2008 року.

Інформаційні ресурси – бази даних та знань, комп'ютерні, в тому числі й мультимедійні, навчальні й контролюючі системи, відео- та аудіо записи, електронні бібліотеки поряд з традиційними підручниками і методичними посібниками створюють унікальне розподілення середовища навчання, доступне широкій аудиторії [2]. Ми впевнені, що для навчального курсу «Спортивна метрологія» відмінною особливістю буде надання студентам можливості самостійно отримувати необхідні знання, користуючись розвинутими інформаційними ресурсами, наданими сучасними технологіями. Зміст даного курсу описано нами раніше та опублікована стаття (О.Т. Кузнєцова, 2007). Одним із шляхів впровадження інформаційних технологій у навчально-тренувальний процес є використання інтерактивних підручників та інтерактивних спеціалізованих курсів. Електронні видання – це книги та підручники які створюються в електронному вигляді та зберігаються на навчальному сервері або на носіях інформації. Вони містять у собі дидактичні, методичні та інформаційно-довідкові матеріали з навчальної дисципліни, а також програмне

Також одним із важливих шляхів вивчення новітніх інформаційних технологій є використання ресурсів світової мережі Інтернет. Сайти та веб-сторінки, присвячені питанням дисципліни «Основи теорії і методики спортивного тренування», «Основи олімпійських видів спорту», «Оздоровчої фізичної культури», насичені графікою, анімацією та відеоматеріалами. Найпопулярнішим та найефективнішим шляхом використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі є комп'ютерні програми. Так нами розроблена мультимедійна програма «Загальнобіологічні, медичні, психологічні та соціальні аспекти

життя людини. Технологія моніторингу в управління станом здоров'я» для вивчення дисципліни «Оздоровча фізична культура». Вже сама робота з комп'ютерною технікою вимагає від учнів мобілізації розумових процесів: пам'яті, просторово-координатних навичок тощо.

Контроль за успішністю студентів здійснюється на основі використання контролюючих програм. Кожний варіант опитування включає десять контрольних питань і три відповіді на кожне питання, одна із яких є правильною. Проведення опитування здійснюється за допомогою комп'ютера і дозволяє постійно здійснювати контроль за якістю знань, підвищує інтерес студентів до предметів, які вони вивчають.

Використовуючи інший метод – різномірне тестування з використанням комп'ютерного програмування, викладач надає можливість студенту виконати самоперевірку та контроль рівня отриманих теоретичних знань з курсу «Спортивна метрологія», а викладач може працювати в екзаменаційному режимі зі студентами.

Комп'ютерна тест-програма дозволяє викладачеві самостійно розробляти та змінювати контрольні запитання за навчальним курсом, студенту – самостійно вибирати теми для самоперевірки.

При виконанні студентами практичних робіт та курсової роботи активно використовується і удосконалюється вміння володіти комп'ютером.

Вищевикладене дозволяє зробити наступні **висновки**:

1. Пропонуємо розглядати самостійну роботу студентів як складне педагогічне явище, особливу форму навчальної діяльності, спрямовану на формування самостійності студентів і засвоєння ними сукупності знань, умінь, навичок, що здійснюється за умови впровадження відповідної системи організації всіх видів навчальних занять.

2. Методика інноваційних технологій, яку використовує викладач на заняттях різного типу та в позааудиторній практиці, дозволяє всебічно підійти до проблем активного навчання студентів, закріпити і перевірити знання з предмету, залучити до постійної творчої роботи, активізувати науково-дослідницьку діяльність студентів, а студентам – успішно засвоїти не тільки програмний матеріал, але й отримати знання зі спеціальності, поширити кругозір, підвищити загальнокультурний рівень, навчитися суспільній відповідальності і підготуватися до подальшої самостійної професійної діяльності.

Література

1. Кузнєцова О.Т. Наукове обґрунтування навчально-методичних засобів курсу "Спортивна метрологія", спрямованих на підготовку фахівців із фізичного виховання // Молода спортивна наука України: Зб. наук. праць з фіз. культ. та сп. Анотації, зміст та допоміжні індекси. – Львів, 2007. – Вип. 11. – С. 265.
2. Пангелова Н. Застосування дистанційного навчання у процесі підготовки фахівців у галузі фізичної культури і спорту // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2003. – № 3-4. – С. 20-22.
3. Савченко В. Сучасні підходи до активізації самостійної роботи студентів у вищих фізкультурних закладах // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2003. – № 3-4. – С. 20-22.
4. Харченко С.Я. Інноваційні технології підготовки студентів до соціально-педагогічної діяльності // Нові технології навчання: Наук.-метод. збірник. – Випуск 36. – К., 2000. – С. 28-34.

ЗМІСТ

Лянной Ю.О. Підсумки науково-дослідної роботи професорсько-викладацького складу кафедр Інституту фізичної культури СумДПУ ім. А.С.Макаренка за 2007 рік.....	3
--	---

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Бермудес Д.В. Визначення рівня теоретичної та практичної підготовки з ритмічної гімнастики та хореографії вчителів фізичної культури.....	14
Вовковинський А.Ю. Вплив різних засобів фізичної культури на розвиток фізичної активності юнаків старших класів.....	19
Герасименко С.Ю., Кізло В.І., Кушнір Р.Г. Обґрунтування методики використання аеробіки у фізичному вихованні студентів ВНЗ.....	24
Головенко О.А., Бурла О.М. Застосування рухливих ігор на заняттях з молодшими школярами.....	27
Дьоміна Ж.Г. До питання про педагогічне управління професійним удосконаленням студентів музичних спеціальностей в процесі фізичного виховання.....	32
Затилкін В.В. Особливості методики проведення рухливих ігор на заняттях з фізичної культури в молодших класах.....	38
Зернов Є.В., Томенко О.А. Особистісно-орієнтована фізична культура студентів вищих навчальних закладів з елементами слімпійської освіти.....	41
Іваненко Л.М., Єжова О.О., Дудченко М.С. Соціальна дієздатність учнівської молоді.....	46
Кіпенко І.О., Лоза Т.О. Особливості методики організації та проведення заходів у групах продовженого дня навчання.....	50
Козубей П.С., Божук Н.М., Усачов Ю.О. Програмування озіскультурно-оздоровчих занять аквафітнесом з урахуванням пріоритетних мотивів та інтересів студентської молоді.....	55
Кузнєцова О.Т. Авторська програма організації самостійної роботи студентів та методичні поради щодо її впровадження.....	59
Кулик Н.А., Лоза Т.О. Роль рухів у розвитку дітей дошкільного віку.....	63
Кучеренко С. М., Лоза Т. О. Виховання інтересу у школярів до уроків фізичної культури.....	68
Леоненко А.В. Форма і засоби військово-фізичної підготовки в різні історичні періоди на території України.....	73
Леонов Д.В., Пристинський В.М., Пристинська Т.М. Використання методів оздоровчого тренування у фізичному вихованні студентів.....	80
Мехоношин С.О. Шляхи покращення самостійної роботи студентів з фізичного виховання за кредитно-модульною системою організації навчального процесу.....	86
Одинцова С.В. Дослідження особливостей функціонування народних рухливих ігор та забав у національній системі фізичного виховання дітей та молоді.....	90